

ЗАТВЕРДЖЕНО
На засіданні педагогічної ради
Протокол №_____ від _____

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Технології. 8 клас. НУШ»

згідно модельної навчальної програми «ТЕХНОЛОГІЇ. 7-9 КЛАС»
для закладів загальної середньої освіти
(автор Мачача Т. С.), 2023 р.

за Державним стандартом базової середньої освіти, 2020 р.
(затверджено наказом МОН від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОНУ від
11.04.2022 № 324)

Вчитель: Савенкова В.О.

Пояснювальна записка

Навчальна програма предмета «Технології» для учнів 8 класів цілісно реалізовує вимоги технологічної освітньої галузі предметного циклу чинного Державного стандарту базової середньої освіти (далі _ Державний стандарт) [1], розроблена до модельної навчальної програми (далі _ МНП) «Технології. 7–9 класи» авторки Тетяни Мачачі [4]

Навчальний предмет «Технології» для учнів 8 класу *призначений* для реалізації творчого потенціалу учнів у проєктно-технологічній діяльності; розвитку 11-ти ключових компетентностей й 11-ти наскрізних для них умінь з Державного стандарту, які відображені в 4-ьох обов’язкових результатах навчання технологічної освітньої галузі; формування цілісного уявлення про розвиток техногенної сфери цивілізації, сучасну виробничу культуру; сприяння свідомому професійному самовизначенню учнями базової середньої освіти.

Керуючись вимогами Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (далі _ ТОП) [6], навчальна програма розроблена відповідно до мінімальної кількості навчальних годин – **1 навчальної години на тиждень**. Відповідно до ТОП заклад освіти може збільшити кількість годин на вивчення предмета «Технології» до максимальної кількості годин – **2 навчальні години на тиждень** у 8 класі за рахунок навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Метою навчального предмета «Технології» у 8 класі є розвиток талантів і здібностей учнів, дизайнерського й технічного мислення, готовності до культурного й національного самовираження, професійного самовизначення, здатності до раціонального використання техніки й технологій для задоволення власних потреб та потреб оточуючих створеними освітніми продуктами.

Досягнення мети передбачає виконання таких **завдань**:

- забезпечення наступності змісту базової технологічної освіти між адаптаційним і предметним циклами;
- реалізація навчальних проєктів за алгоритмом проєктно-технологічної
- діяльності в партнерській взаємодії;
- встановлення національної ідентичності, шанобливого ставлення до виробничої культури українського народу та сучасної виробничої культури цивілізованих країн світу;
- формування готовності й здатності до підприємливості, застосовування основ етностилю в різних видах дизайну;
- вироблення навичок раціонального застосування технологій обробки матеріалів, оцінюючи їх вплив на людину, суспільство та навколишнє середовище;
- створення умов для творчої самореалізації учнів, усвідомленого вибору професійної діяльності, спорідненої їхнім природним здібностям та потребам.

Характеристика модельної навчальної програми

Навчальна програма забезпечує наступність у вивченні предмета «Технології» між адаптаційним і предметним циклами базової середньої освіти, її зміст вибудовано за логікою історії розвитку виробничої культури: від оволодіння учнями різними видами декоративно-ужиткового мистецтва та іншими видами виробничої діяльності в 5–6 класах до оволодіння сучасними видами дизайну в 7–9 класах [3; 4]. Під час створення освітніх продуктів учні опираються на традиції декоративно-ужиткового мистецтва, відкривають для себе традиційну й сучасну виробничу культуру та збагачують її власними здобутками.

На рівні адаптаційного циклу базової середньої освіти учні спочатку оволодівають технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, побутової діяльності, елементами етнодизайну тощо в процесі створення виробів, а вже після цього під керівництвом учителя виконують навчальні проєкти. В учнів 7–9 класів уже сформовані відповідні психофізіологічні властивості, необхідний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей для виконання навчальних проєктів з достатнім ступенем самостійності. Тому на рівні предметного циклу базової середньої освіти зміст програми структуровано за алгоритмом навчального проєкту, його трьох основних складових: проєктування, технології реалізації спроектованого продукту, рефлексії (самоаналізу та самооцінювання), а також за логікою оволодіння основами дизайну.

Модулі програми визначені на основі видів дизайну, що охоплюють різні сфери професійної діяльності людини. Це дає змогу учням спробувати себе в різних видах діяльності, усвідомлено обирати напрям профільного навчання та професійного шляху.

Результатами навчальних проєктів, зокрема і STEM, STEAM-проєктів повинні бути не лише здобуті нові знання, але й матеріалізовані освітні продукти. Навчальні проєкти можуть бути індивідуальними, парними, груповими, колективними, мають бути пов'язані з реальним життям, спрямовані на доброчинність, задоволення особистих потреб, потреб оточуючих, соціально незахищених людей, шкільної й місцевої громади тощо.

Під час змішаного й дистанційного навчання програма гнучко адаптується до тих умов навчання, в яких перебуває кожен учень, завдяки широкій варіативності навчальної програми, зокрема необмеженому вибору об'єктів проєктно-технологічної діяльності та технологій для їх створення у межах кожного модуля. Також учитель пропонує учням на вибір проєктно-технологічні завдання різного типу і рівня складності.

Під час навчання за навчальною програмою рекомендовано:

- застосовувати інтерактивні форми та методи навчання;
- організовувати учнів відвідувати музеї, виставки, STEM-центри, брати участь у тематичних екскурсіях;
- залучати до освітнього процесу батьків, фахівців у галузі дизайну та технологій, народних майстрів, бізнесменів тощо;
- проводити майстер-класи, ярмарки, виставки, зокрема віртуальні, тощо;
- використовувати цифрові засоби навчання (комп'ютер, проєктор, документ-камеру, інтерактивну дошку/панель, цифровий фотоапарат, графічний планшет, 3D-ручку, 3D-принтер тощо) та відповідне програмне забезпечення;

- робити акцент на правильній організації робочого місця, виконанні правил внутрішнього розпорядку, дотриманні правил безпеки праці та вимог санітарних норм.

Керуючись навчальною програмою, учитель розробляє **календарно-тематичний план** у зручній для роботи формі. Плани повинні бути гнучкими – передбачати можливі зміни у форматах навчання, термінах вивчення модулів та особливостях створення освітніх продуктів.

Навчальна програма пропонує орієнтовний тематичний план організації процесу навчання у 8 класі. Кожен учитель буде мати власний – неповторний тематичний план, зважаючи на свободу вибору модулів програми, об'єктів проєктно-технологічної діяльності та технологій для їх виготовлення.

Компетентності і наскрізні для них уміння* з Державного стандарту відображають інтегрованість змісту навчального предмета «Технології» та зумовлюють відповідний добір форм і методів навчання

* У Державному стандарті **11** ключових компетентностей і **11** наскрізних умінь

Ключові компетентності	Наскрізні вміння
1. Вільне володіння державною мовою.	1. Читання з розумінням.
2. Здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами.	2. Висловлення власної думки усно і письмово.
3. Математична компетентність.	3. Критичне та системне мислення.
4. Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій.	4. Логічне обґрунтування позиції.
5. Інноваційність.	5. Творчість.
6. Екологічна компетентність.	6. Ініціативність.
7. Інформаційно-комунікаційна компетентність.	7. Конструктивне керування емоціями.
8. Навчання впродовж життя.	8. Оцінювання ризиків.
9. Громадянські та соціальні компетентності.	9. Ухвалення рішень.
10. Культурна компетентність.	10. Розв'язування проблем.
11. Підприємливість та фінансова грамотність.	11. Співпраця з іншими.

Використана література

1. Державний стандарт базової середньої освіти. *Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.*
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Тематична структура програми (8 клас)

35 годин на рік (1 година на тиждень)

Перелік напрямів та основних технологій проєктно-технологічної діяльності
учнів 8 класів

Кількість проєктів	Об'єкти проєктно-технологічної діяльності учнів	Основна Технологія	Додаткова технологія	К-ть годин	Галузеві критерії
Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності (8 год)					
Об'єкт проєктної діяльності № 1	Корисні речі для домашніх тварин. лежанка для домашнього улюбленця	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом; апсайклінг; технологія виготовлення в'язаних виробів	8	Гр 1 Гр 2
Модуль 2. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу (8 год)					
Об'єкт проєктної діяльності № 2	Акcesуари та прикраси. Чохол для мобільного телефона (чохол для окулярів, косметичка, листівка)	Технологія оздоблення виробів вишивкою стрічками	Технологія виготовлення вишитих виробів; технологія виготовлення виробів у техніці скрапбукінг	8	Гр 1 Гр 3
Модуль 3. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (5 год)					

Об'єкт проектної діяльності №3	Вироби з уживаних речей. Панно із вторсировин и	Технологія виготовлення нових речей зі старих (апсайклінг)	Технологія виготовлення виробів з поєднанням штучних та природних матеріалів; технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів).	6	Гр 1 Гр 2
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб (13 год)					
Об'єкт проектної діяльності №4	Ландшафтн ий дизайн ділянки пришкільної території (клумби) Проектуван ня ділянки зображуваль ними засобами (графічним способом або за допомогою комп'ютера)	Проектування ділянки зображувальн ими засобами		4	Гр 1 Гр 3 Гр 4
Об'єкт проектної діяльності № 5	Догляд за собою	Технологія догляду за обличчям, тілом	Технологія догляду за нігтями	4	Гр 1 Гр 4

Об'єкт проєктної діяльності № 6	Кулінарні вироби Продукт проєктно-те хнологічної діяльності: Приготуван ня салатів	Технологія формування культури споживання їжі; технологія приготування їжі	Технологія придбання продуктів харчування	5	Гр 1 Гр 4
Разом				35	

Система оцінювання результатів навчання

Особливості оцінювання результатів навчання за програмою

Система оцінювання результатів навчання учнів/учениць базується на положеннях «Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» (затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 01 квітня 2022 р. № 289) та «Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» (додаток №2 до наказу № 289).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів/учениць, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне).

Система оцінювання (бальна):

10, 11, 12 – високий рівень

7, 8, 9 – достатній рівень

4, 5, 6 – середній рівень

1, 2, 3 – початковий рівень

Загальні критерії оцінювання

Об'єктами оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць з технології можуть бути:

- рівень застосування знань та умінь в практичній роботі;
- проєктно технологічна діяльність здобувачів освіти;
- уміння користуватися різними видами конструкторськотехнологічної документації та іншими джерелами інформації;
- якість виконання практичних робіт;
- рівень сформованості трудових прийомів і умінь виконувати технологічні операції;
- рівень самостійності у процесі організації і виконання роботи (планування трудових процесів, самоконтроль і т. п.), виявлення елементів творчості.

На результат оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць впливають дотримання правил безпечної праці і санітарногігієнічних вимог та уміння організовувати робоче місце і підтримувати порядок на ньому в процесі роботи.

Вимоги оцінювання навчальних досягнень застосовуються відповідно до Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів/учениць, передбачених навчальною програмою та з урахуванням вікових особливостей учнів/учениць.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня/учениці
Початковий	1	Учень/учениця може розпізнавати деякі об'єкти вивчення (матеріали, інструменти, моделі тощо) та називає їх (на побутовому рівні)
	2	Учень/учениця описує незначну частину технологічних об'єктів; частково розпізнає інструменти та обладнання для виконання практичних робіт
	3	Учень/учениця має фрагментарні уявлення з предмета вивчення (обізнані з деякими технологічними поняттями); з допомогою вчителя виконує елементарні практичні

		завдання; використовує за призначенням робочі інструменти та обладнання
Середній	4	Учень/учениця знає окремі відомості, що стосуються технологічних об'єктів; застосовує елементарні прийоми роботи інструментом
	5	Учень/учениця відтворює навчальний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт, з допомогою вчителя; виконує окремі технологічні операції з недоліками; частково володіє прийомами роботи інструментом
	6	Учень/учениця самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, необхідного для виконання практичних робіт; виконує окремі частини технологічних операцій
Достатній	7	Учень/учениця самостійно і логічно відтворює фактичний і теоретичний матеріал, необхідний для виконання практичних робіт; виконує практичну роботу відповідно до інструкцій вчителя; частково контролює власні навчальні дії; з допомогою учасників проєкту і учителя виконує завдання, що стосуються окремих етапів проєктної діяльності
	8	Учень/учениця виявляє розуміння навчального матеріалу, наводить приклади, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між технологічними операціями; використовує набуті знання і уміння в стандартних ситуаціях
	9	Учень/учениця володіє навчальним матеріалом і реалізовує свої знання та вміння в практичній діяльності; може аналізувати і систематизувати інформацію в процесі проєктної діяльності
Високий	10	Учень/учениця володіє глибокими знаннями та уміннями і застосовує їх у нестандартних ситуаціях; бере активну участь в розробленні та реалізації технологічного процесу; з допомогою учасників проєкту і учителя проєктує та виконує всі види запланованих робіт
	11	Учень/учениця володіє гнучкими знаннями і навичками в межах вимог навчальної програми, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, знаходить і аналізує додаткову інформацію; самостійно розробляє технологічний процес виготовлення виробу та забезпечує його виконання; самостійно проєктує та виконує всі види запланованих робіт
Високий	12	Учень/учениця має системні знання та навички з предмета, свідомо використовує їх, у тому числі, у проблемних ситуаціях; самостійно розробляє технологічний процес виготовлення виробу та забезпечує його якісне виконання;

		самостійно проєктує та виконує, використовуючи відповідні технології, всі види запланованих робіт
--	--	---

Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць
Початковий	1	Учень/учениця може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Учень/учениця фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має поверхові уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно висловити думку.
	3	Учень/учениця відтворює менше половини навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконує елементарні завдання.
Середній	4	Учень/учениця знає, близько половини навчального матеріалу, здатний/на відтворювати його не в повному обсязі відповідно до тексту підручника або пояснення вчителя.
	5	Учень/учениця розуміє основний навчальний матеріал, здатний/на дати визначення понять, але при цьому допускав/ла помилки. З допомогою вчителя може відтворити значну частину матеріалу, частково обґрунтувати та проаналізувати її, зробити висновки.
	6	Учень/учениця виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його/її правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою вчителя може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.
Достатній	7	Учень/учениця виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу. З епізодичною консультацією вчителя застосовує знання для виконання практичних завдань. Користується необхідною конструкторсько-технологічною документацією.
	8	Знання учня/учениці є достатньо повними, він/вона вільно застосовує вивчений матеріал в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, робити висновки. Відповідь його/її повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Самостійно використовує теоретичні знання для виконання практичних завдань. Користується необхідною конструкторсько-технологічною документацією.
	9	Учень/учениця правильно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє узагальнювати і систематизувати інформацію. Самостійно застосовує знання для виконання практичних завдань. Користується всіма видами конструкторсько-технологічної документації, що передбачені програмою.
Високий	10	Учень/учениця володіє глибокими, міцними знаннями і здатний/на використовувати їх у нестандартних ситуаціях.

		Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності. Виявляє елементи творчого підходу в проектуванні, конструюванні, моделюванні та виготовленні виробів.
	11	Учень/учениця володіє узагальненими знаннями з предмета, виявляє творчий підхід у проектуванні, конструюванні, моделюванні та виготовленні виробів. Користується різними видами конструкторсько-технологічної документації, використовує додаткові джерела інформації.
	12	Учень/учениця має системні знання, виявляє здатність приймати творчі рішення у виконанні теоретичних і практичних завдань. Вільно володіє різними видами конструкторсько-технологічної документації, вміє самостійно розробляти окремі її види. Систематично користується додатковими джерелами інформації.

Оцінювання проектно-технологічної діяльності

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць
Початковий	1	З постійною допомогою вчителя виконує тільки фрагменти практичних завдань. Виготовлений проєкт (виконана робота) повністю не відповідає якісним показникам. Учень/учениця допускає значні відхилення від установлених вимог при виконанні більшості технологічних операцій та прийомів роботи.
	2	Учень/учениця практичні завдання виконує лише з допомогою вчителя. Виготовлений проєкт (виконана робота) повністю не відповідає якісним показникам. Переважна частина робіт виконана з помилками в прийомах роботи та технологічних операціях.
	3	Виготовлений проєкт (виконана робота) містить велику кількість грубих відхилень від установлених якісних показників. Значна частина робіт виконана з помилками в прийомах роботи та технологічних операціях.
Середній	4	Учень/учениця практичні завдання виконує під керівництвом вчителя. Виготовлений проєкт (виконана робота) містить багато суттєвих відхилень від установлених якісних показників, проте можливе їх виправлення. Майже половина технологічних операцій виконується з помилками у прийомах і способах роботи.
	5	Виготовлений проєкт (виконана робота) містить суттєві відхилення від встановлених якісних показників, але виріб може бути використаний за призначенням. Частину технологічних операцій учень/учениця виконує з помилками у прийомах і способах роботи.
	6	Виготовлений проєкт (виконана робота) має окремі відхилення від якісних показників. Учень/учениця

		виконує практичну роботу з певною кількістю помилок у прийомах та технологічних операціях.
Достатній	7	Виготовлений проєкт (виконана робота) достатнього рівня якості, але має окремі відхилення від установлених вимог. Учень/учениця правильно виконує переважну більшість (технологічних операцій, є несуттєві відхилення в прийомах і способах роботи.
	8	Виготовлений проєкт (виконана робота) хорошого рівня якості, але є незначні відхилення від встановлених норм. Учень/учениця правильно виконує всі прийоми і технологічні операції в межах визначених норм часу.
	9	Виготовлений проєкт (виконана робота) хорошого рівня якості, але є несуттєві відхилення від встановлених норм. Учень/учениця правильно виконує всі прийоми і технологічні операції в межах норм визначеного часу.
Високий	10	Учень/учениця правильно виконує всі прийоми і технологічні операції в межах визначених норм часу. Виготовлений проєкт (виконана робота) високого рівня якості.
	11	Учень/учениця правильно і впевнено виконує всі прийоми і технологічні операції в межах визначених норм часу. Виготовлений проєкт (виконана робота) високого рівня якості.
	12	Учень/учениця бездоганно виконує всі прийоми і технологічні операції в межах визначених норм часу. Виготовлений проєкт (виконана робота) високого рівня якості.

Оцінювання організації робочого місця, дотримання правил безпечної праці і санітарно-гігієнічних вимог

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня/учениці
Початковий	1	В організації робочого місця є постійні суттєві порушення. Учень/учениця систематично допускає порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	2	В організації робочого місця є значні відхилення прийнятих вимог. Учень/учениця систематично допускає порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	3	В організації робочого місця є значні відхилення прийнятих вимог. Учень/учениця періодично допускає порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
Середній	4	В організації робочого місця є незначні недоліки. Учень/учениця в окремих випадках допускає порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	5	В організації робочого місця є незначні порушення. Учень/учениця в окремих випадках допускає окремі порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня/учениці
	6	В організації робочого місця є незначні порушення. Учень/учениця в окремих випадках допускаються порушення правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
Достатній	7	Організація робочого місця відповідає вимогам. Учень/учениця дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	8	Організація робочого місця відповідає вимогам. Учень/учениця дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	9	Учень/учениця в організації робочого місця відповідає вимогам. Дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
Високий	10	Організації робочого місця учень/учениця забезпечує зразково. Дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	11	В організації робочого місця учень/учениця забезпечує високий рівень. Дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.
	12	Учень/учениця в організації робочого місця самостійно і систематично забезпечує зразкову організацію праці. Дотримується правил техніки безпеки та санітарно- гігієнічних вимог.

Оцінювання очікуваних результатів навчання – безперервний процес упродовж вивчення навчального предмета «Технології».

Оцінювання й самооцінювання очікуваних результатів навчання забезпечується формувальним та підсумковим оцінюванням. Мета оцінювання – розвиток здібностей кожного учня/учениці. Помилки в навчанні – можливість удосконалювати його процес і результати.

Формувальне оцінювання:

- 🌐 допомагає успішно навчатися
- 🌐 забезпечує реалістичне оцінювання, взаємооцінювання і самооцінювання динаміки навчання за зрозумілими критеріями
- 🌐 сприяє пошуку інформації для розв'язання проблем навчання
- 🌐 передбачає зворотний зв'язок, учительську, товариську і батьківську підтримку
- 🌐 показує поступ учня в навчанні – учень завжди знає куди він рухається
- 🌐 дає можливість обрати власний темп навчання і способи діяльності
- 🌐 розвиває мотивацію, комунікативні здібності, почуття відповідальності і впевненості в собі, розвіює страх робити помилки
- 🌐 дає змогу учням бачити свої сильні і слабкі сторони в навчанні
- 🌐 накреслює шляхи покращення власної навчальної діяльності
- 🌐 допомагає віднайти і розвивати споріднену власним талантам діяльність тощо

Формувальне оцінювання здійснюється на основі наявного освітнього досвіду учнів/учениць, постійної взаємодії вчителя/вчительки з учнями/ученицями, учнів/учениць між собою. Це дає змогу виявити потреби учнів/учениць і пристосувати навчання до них, а також виявити їхній поступ у навчанні. Учитель/вчителька на кожному занятті залучає учнів/учениць до спільного визначення мети навчання та критеріїв досягнення очікуваних результатів.

Оцінюванню підлягають освітні продукти:

- 🌐 внутрішні освітні продукти (особистісні якості й здібності, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей тощо)
- 🌐 зовнішні освітні продукти (створені особистісно й соціально значущі вироби, послуги, результати виконаних проєктів, практичних робіт, матеріали портфоліо тощо)

Зовнішні освітні продукти дають змогу оцінити внутрішні особистісні зміни учня/учениці, рівень володіння способами проєктно-технологічної діяльності, ключовими і предметною компетентностями.

Внутрішні освітні продукти мають пріоритет над зовнішніми.

Підсумкове оцінювання проводиться наприкінці кожного навчального року, а за потреби – наприкінці кожного розділу програми.

Підсумкове оцінювання є частиною формуального оцінювання і відбувається у формі якісної і бальної оцінки.

Співставляючи власні рішення, освітні продукти виконаного проєкту з культурно-історичними виробами-аналогами, учні/учениці формують власну картину духовно-матеріального світу на основі національної культури.

Динаміка розвитку базової технологічної середньої освіти визначається зовнішніми змінами – розвитком технологій у всіх галузях життя людини, реалізованими проєктами учнів/учениць тощо та внутрішніми змінами – рівнем розвитку здібностей, компетентностей учнів/учениць.

Чотири групи обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту, до яких належать *загальні, конкретні результати навчання та орієнтири для їх оцінювання*, розподілені за двома розділами програми.

1-ий обов'язковий результат навчання «Втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності» цілісно досягається в межах 1-го розділу програми.

4-ий обов'язковий результат навчання «Турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб» цілісно досягається в межах 2-го розділу програми.

2-ий «Творчо застосовує традиційні та сучасні технології декоративно-ужиткового мистецтва» і 3-ій «Ефективно використовує техніку та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому середовищу» обов'язкові результати навчання інтегровані в 1-ий і 2-ий розділи програми.

Навчальні теми та види навчальної діяльності основної частини програми відображають вимоги до груп обов'язкових результатів навчання, які учні досягають під час створення освітніх продуктів у межах обраних для вивчення модулів, тобто видів дизайну.

Отже, програма забезпечує системне досягнення та оцінювання всіх обов'язкових, загальних і конкретних результатів навчання з Державного стандарту. В центрі компетентісно орієнтованого навчання є кожен учень – його індивідуальний темп навчання, рівень сформованості ключових і предметної проєктно-технологічної компетентностей, наскрізних для них умінь.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою **формуального, поточного й підсумкового** оцінювання [5].

Мета формуального оцінювання – покращити якість процесу навчання на основі відстеження динаміки навчального поступу учнів.

Мета поточного оцінювання – фіксувати в процесі навчання рівень досягнення результатів навчання за визначеними критеріями.

Мета підсумкового оцінювання – оцінити якість та розвиток досягнення результатів навчання на завершення певного етапу навчання – модуля, семестру, навчального року.

Формувальне оцінювання – якісне, фіксується у формі вербального оцінного судження (усно або письмово). Відбувається на основі орієнтирів для оцінювання з Державного стандарту, які трансформовані в перший стовпець основної частини МНП «Очікувані результати навчання».

Поточне оцінювання – кількісне, фіксується у формі бальної або рівневої оцінки на основі визначених критеріїв залежно від того, яку шкалу оцінювання затвердила педагогічна рада закладу освіти.

Підсумкове оцінювання – кількісне і якісне, фіксується у формі бальної або рівневої оцінки та оціночного судження, тобто відгуку вчителя про якість і розвиток

результатів навчання учня. Відбувається на основі 4-х груп обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, зокрема з використанням цифрових засобів:

- ✓ усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- ✓ діалогічне навчання;
- ✓ спостереження;
- ✓ аналізу портфоліо;
- ✓ проєктно-технологічних завдань;
- ✓ практичних та лабораторно-практичних робіт;
- ✓ навчальних проєктів;
- ✓ самооцінювання, взаємооцінювання тощо.

Рекомендації щодо формувального оцінювання очікуваних результатів навчання

Формувальне оцінювання відбувається в процесі навчання безперервно – на кожному занятті. Передбачає постійний збір інформації про навчання здобувачів освіти для адаптування процесу навчання до індивідуального рівня розвитку компетентностей учнів – вчасного надання вербальної (усної або письмової) інформації для покращення результатів навчання.

На основі моніторингу наявного освітнього досвіду учнів учитель добирає відповідний навчальний матеріал, дає змогу вибирати проєктно-технологічні завдання різного типу й рівня, об'єкти проєктно-технологічної діяльності тощо, тобто коригує прогрес у навчанні за індивідуальними траєкторіями.

Методика формувального оцінювання реалізовується за структурою компетентісно орієнтованого навчання технологій:

I. *Проектування цілей як очікуваних результатів навчання* (до 10% навчального часу).

1.1. Актуалізація – визначення наявного освітнього досвіду учнів / учениць.

1.2. Мотивація – обговорення цілей як очікуваних результатів навчання та ознайомлення або спільне розроблення критеріїв їх оцінювання.

Важливим інструментом формувального оцінювання є діалогічне навчання, коли учні відповідають на запитання вчителя, ставлять свої запитання, навчаються формулювати власні думки, зрозумілі цілі, виявляти й аналізувати особистий освітній досвід, відстоювати або змінювати свої позиції на основі аргументів, приймати обґрунтовані рішення.

На етапах актуалізації і мотивації навчання доцільно залучати учнів до обговорення поставлених запитань, виявлення особистої позиції та її обґрунтування. У процесі обговорення вчитель актуалізує наявні знання, виявляє навчальний досвід учнів. Також оцінює їхні освітні потреби й можливості для розвитку навчальної мотивації, вибудовування індивідуальних траєкторій навчання. У такий спосіб налагоджується зворотний зв'язок в режимі реального часу – очно або онлайн, збирається потрібна інформація для коригування подальшого процесу навчання, подолання освітніх втрат, спричинених війною.

Для пошуку й обговорення відповідей на запитання у великих за кількістю класах доцільно об'єднувати здобувачів освіти в пари або групи.

Спільне обговорення запитань спрямовує учнів на активне навчання, формування первинного сприйняття навчального матеріалу, використання термінології модуля програми, аргументування своїх позицій, ідей, ставлень.

II. *Технологія досягнення очікуваних результатів навчання* (до 75% навчального часу).

Друга складова компетентісно орієнтованого навчання передбачає виконання системи компетентісно орієнтованих проектно-технологічних завдань – конструювання нових знань, умінь, ставлень і смислів, досягнення результатів навчання.

Учитель організовує навчальну діяльність через вибір проектно-технологічних завдань, а в своїх рішеннях щодо розподілу завдань керується зібраною інформацією під час першої складової компетентісно орієнтованого навчання.

Проектно-технологічні завдання містять інформаційно-дослідницькі завдання, завдання на проектування (художнє моделювання і технічне конструювання), технологічні, рефлексивно-оцінювальні та завдання щодо самозарадності.

Підставою для добору й розроблення проектно-технологічних завдань є очікувані результати навчання з МНП, які визначаються учителем під час календарно-тематичного планування та планування занять з технологій.

Проектно-технологічні завдання вчитель добирає з метою отримання об'єктивної інформації про рівень досягнення очікуваних результатів навчання. Завдання структуруються за таксономією освітніх цілей:

Перший рівень – завдання на уміння розпізнавати, відтворювати елементи змісту навчання.

Середній рівень – завдання на розуміння та застосування елементів змісту навчання.

Достатній рівень – завдання на застосування умінь аналізувати навчальну інформацію, виконувати практичні дії.

Високий рівень – завдання на аналіз, синтез, оцінювання, створення освітніх продуктів, виконання навчальних проектів.

Виконання проектно-технологічних завдань розвиває в учнів ключові й предметну компетентності, які дають змогу з достатнім ступенем самостійності виконувати власні навчальні проекти.

Формувальне оцінювання відбувається під час вибору учнями типу й рівня складності завдань, спільного з учителем визначення критеріїв їх оцінювання. У такий спосіб учні чітко розуміють, що їм потрібно зробити для успішного досягнення очікуваних результатів навчання.

Під час виконання завдань учитель забезпечує зворотний зв'язок – консультує учнів (усно або письмово), організовує доброзичливе обговорення, само-, взаємо- й експертного оцінювання результатів виконаних завдань.

III. *Рефлексія результатів навчання* (до 15% навчального часу).

1). Самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання результатів навчання – освітніх продуктів та індивідуального рівня сформованості предметної проектно-технологічної компетентності.

2). Презентування результатів навчання – вибір форми презентації, складання плану, поширення інформації про виконаний проект тощо.

Рефлексія охоплює порівняння й оцінку вихідних та кінцевих станів:

1. Об'єкта навчальної діяльності, тобто створеного освітнього продукту – оцінювання відповідності готового продукту наперед визначеним критеріям у дизайнерській і технічній специфікації проєкту.
2. Суб'єкта діяльності, тобто здобувача освіти – оцінювання особистого прогресу в набутті компетентностей.

Відповідно до вимог формувального оцінювання рефлексія здійснюється не лише на заключному етапі компетентісно орієнтованого навчання, але й на всіх інших його етапах, адже вчитель й учні постійно осмислюють й оцінюють те, що і як виконується на заняттях технологій за наперед визначеними критеріями.

Формувальному й поточному оцінюванню підлягають освітні продукти, що зокрема створені із використанням цифрових засобів навчання:

- ✓ сформульовані проєктні ідеї, цілі, гіпотези, закономірності;
- ✓ самостійно знайдені та презентовані факти;
- ✓ результати виконаних проєктно-технологічних завдань;
- ✓ результати дослідницьких, практичних, лабораторно-практичних робіт;
- ✓ результати мінімаркетингових досліджень;
- ✓ розроблені моделі об'єктів проєктно-технологічної діяльності;
- ✓ розроблені конструкції об'єктів проєктно-технологічної діяльності (ескізи, кресленики);
- ✓ розроблені технологічні карти, інструкції;
- ✓ результати виконання запланованих технологічних операцій;
- ✓ готові освітні продукти – проєкти, вироби, послуги;
- ✓ матеріали портфоліо (дизайнерська, конструкторська, технологічна документація);
- ✓ презентації робіт тощо.

Створені в навчальній діяльності освітні продукти дають змогу якісно здійснити підсумкове оцінювання, оцінити внутрішні особистісні зміни й здобутки кожного учня, індивідуальний рівень сформованості ключових і предметної компетентностей.

Рекомендації щодо підсумкового оцінювання обов'язкових результатів навчання

Підсумкове оцінювання відбувається на завершення вивчення кожного модуля навчальної програми та кожного семестру навчального року.

Підсумкові оцінки, що визначені за результатами вивчення кожного модуля, є однією з підстав для визначення семестрової і річної оцінки.

Кількість підсумкових робіт та час їхнього проведення вчитель встановлює самостійно, з урахуванням кількості модулів та складності об'єктів проєктно-технологічної діяльності, вибраних для вивчення в навчальному році.

Підсумкове оцінювання кожного модуля програми може охоплювати кілька груп результатів, визначених у Державному стандарті, залежно від специфіки його змісту.

На кожному підсумковому етапі компетентісно орієнтованого навчання технологій вчителю необхідно:

- визначити, чи відповідають досягнуті учнем результати навчання очікуваним результатам МНП;
- оцінити рівень досягнення очікуваних результатів навчання кожним учнем у бальній або рівневій оцінці, залежно від того, який тип оцінювання затвердила педагогічна рада закладу освіти;
- сформулювати оціночне судження – усно або письмово для встановлення зворотного зв'язку з кожним учнем, батьками;
- проаналізувати прогрес у досягненні результатів навчання;
- спрогнозувати навчальні цілі на наступний етап навчання.

За навчальний рік підсумкове оцінювання не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі оцінок за вивчені модулі програми та підсумкових оцінок за I та II семестри. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом року.

Підсумкове оцінювання за модулями програми здійснюється на основі результатів навчання, які здобуті під час виконання навчальних проєктів та/або інших освітніх продуктів, які можуть охоплювати один, два, три або всі чотири групи обов'язкових результатів навчання з стандарту.

У першому розділі програми передбачено тему 1.5. «Як оцінити і презентувати результати проєкту», яка дає змогу якісно здійснити підсумкове оцінювання і самооцінювання результатів навчального проєкту за критеріями, визначеними в «Персональному бланку досягнень у виконанні проєкту» (**додаток 1**).

Спочатку учні здійснюють самооцінювання за критеріями «Персонального бланку досягнень у виконанні проєкту», які визначають рівень досягнутих результатів навчання. Після самооцінювання учнів учитель здійснює експертне оцінювання за цими ж критеріями та надає коментарі в усній або письмовій формі (паперовій/електронній). У такий спосіб забезпечується зворотний зв'язок, який дає змогу відстежувати прогрес кожного учня в навчанні технологій.

Підсумкове оцінювання на завершення кожного семестру здійснюють за чотирма групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання в додатку 2 наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» № 1093 від 02.08.2024 р. [5, с. 39].

Критерії оцінювання чотирьох обов'язкових результатів навчання, що визначені в **додатку 2** навчальної програми, охоплюють загальні результати навчання з Державного стандарту, які є наскрізними критеріями оцінювання для базової середньої освіти (5–9 кл.).

Підсумкове оцінювання набуває формувальної функції, якщо відбувається на критеріальній основі та встановленні зворотного зв'язку з учнем щодо його обов'язкових результатів навчання з Державного стандарту [2, с. 116].

Для здійснення підсумкового оцінювання на критеріальній основі доцільно на початку навчального року ознайомити учнів та їхніх батьків з критеріями, за якими буде оцінюватися результати навчання (**додаток 1 і 2**). Це сприятиме розвитку навчальної мотивації, піднесенню престижу вчителя і предмета «Технології». І учні і батьки будуть розуміти кінцеву мету навчання технологій, що відображається в критеріях оцінювання.

Доцільно провести вступне діагностування рівня досягнення результатів навчання учнів за тими критеріями оцінювання, за якими буде оцінюватися рівень досягнення результатів навчання на завершення модуля програми, семестру (додаток 1 і 2).

Підсумкова оцінка є конфіденційною інформацією, доступною учням і їхнім батькам

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами обов'язкових результатів навчання, використовуючи 12-бальну систему, визначену законодавством. На підставі оцінок за групами результатів навчання виставляють загальну оцінку за семестр з навчального предмета «Технології».

Міністерство освіти і науки України пропонує у Свідоцтві досягнень виставляти оцінки за трьома групами обов'язкових результатів навчання в межах технологічної освітньої галузі Державного стандарту, не пояснюючи таке рішення [5, с. 56].

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

учня/учениці 7 класу

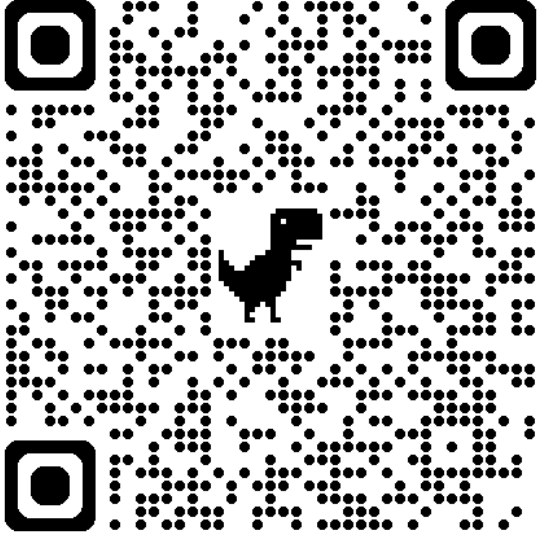
2024/2025 навчальний рік

Характеристика результатів навчання			Результат навчання		
			I с	II с	За рік
ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ					
Навчальний предмет «Технології»	Загальна оцінка				
	За групами результатів	1. Проєктує та виготовляє вироби			
		2. Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва			
		3. Виявляє самозарадність у побуті/освітньому процесі			

Проте, заклад освіти може узгодити галузеві критерії технологічної освітньої галузі в додатку 2 наказу [№ 1093](#) МОН [5, с. 39] з критеріями у Свідоцтві досягнень, додавши до нього третій обов'язковий результат навчання з Державного стандарту – «Ефективно використовує техніку та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому середовищу».

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень.

Технологія критеріального підсумкового оцінювання результатів навчання за модулями програми та за кожен семестр розташована в додатках 1 і 2, розроблена у формі електронної таблиці Excel, що дає змогу робити розрахунки автоматично. Завантажити файл тут:

Посилання	QR-код
https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diQoq6DKmh8evBJ6Yi1Gg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284	

Додаток 1. Фрагмент персонального бланку досягнень у виконанні проекту*

A	B	C	D	E
Персональний бланк досягнень у виконанні проекту				
Проект				
Учень/учениця				
Учитель/вчителька				
I. Проектування виробу				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
I. Формую задум – формулюю проблемну ситуацію, тему й мету проекту, обираю об'єкт проектно-технологічної діяльності	Розумію проблемну ситуацію і мету проекту, яку сформулював для мене вчитель. Мені байдуже, який об'єкт я проектуватиму і виготовлятиму	Формую проблемну ситуацію, тему й мету проекту з допомогою вчителя. Керуюся порадами вчителя у виборі об'єкта проектно-технологічної діяльності	Аналізую проблемні ситуації, формулюю проблему, тему й мету проекту. Досліджую до пропозицій інших. Проявляю власні інтереси у виборі об'єкта проектно- технологічної діяльності	Досліджую і формулюю проблемну ситуацію, тему й мету проекту. Прогнозую наслідки розв'язання проблемної ситуації. Вникаю у пропозиції інших, приймаю рішення щодо вибору об'єкта проектно-технологічної діяльності
Оцінка учня/учениці				
Оцінка вчителя/вчительки				
II. Моделюю об'єкт проектування – генерую проектні ідеї, відображаю їх у малюнку	Відтворюю на папері малюнок об'єкта проектування лише за зразком	Розробляю модель майбутнього виробу лише з допомогою вчителя	Продукую проектні ідеї в кольоровому малюнку відповідно до наперед розроблених критеріїв	Застосовую творчі методи моделювання. Обґрунтовую доцільність розробленої моделі відповідно до наперед

* Усі опції критеріально-оцінної технології розташовані внизу електронної таблиці Excel

(<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diQoq6DKmh8evBJ6Yi1Gg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284>)

Додаток 2. Фрагменти бланків підсумкового оцінювання чотирьох обов'язкових результатів навчання*

I семестр

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM	AN	AO	AP	AQ	AR	AS	AT									
Назва навчального закладу "Вінницький ліцей №23"																																																						
Класний керівник		Когут Тетяна Петрівна																																																				
Учитель		Луп'як Дмитро Миколайович																																																				
		Оцінювання обов'язкових результатів навчання																																																				
Групи результатів оцінювання		Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]										Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]										Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]										Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]										I семестр												
Критерії оцінювання		Проектує виріб [ТЕО 1.1]		Виготовляє проєктований виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]		Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]		Підсумкова оцінка		Ідентифікує види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]		Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]		Підсумкова оцінка		Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]		Оцінює використання матеріалів [ТЕО 3.2]		Підсумкова оцінка		Організовує власну діяльність у побуті [ТЕО 4.1]		Вирішує практичні завдання в побуті [ТЕО 4.2]		Підсумкова оцінка		Початковий (1- 3 бали)		Середній (4-6 бали)		Достатній (7-9 бали)		Високий (10-12 балів)																				
№ з.п.	Прізвище та ім'я учня	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	###		П	С	Д	В	П	С	Д	В	###		П	С	Д	В	П	С	Д	В	###		П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В	П	С	Д	В			
1																																																						
1		...		ТЕО 3		ТЕО 4		1 семестр		2 семестр,РІЧНА		Самооцінка		Підсумкова оцінка за проєкт		+		:		:		←																																

II семестр і річна

Назва навчального закладу "Вінницький ліцей №23"																										7-Б Інтелект Україні																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Класний керівник		Когут Тетяна Петрівна																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
Учитель		Луп'як Дмитро Миколайович																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
		Оцінювання обов'язкових результатів навчання																								Рівні досягнення результатів навчання																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Групи результатів оцінювання		Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]								Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]								Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]								Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]								II семестр		РІЧНА																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Критерії оцінювання		Проектує виріб [ТЕО 1.1]				Виготовляє проєктований виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]				Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]				Підсумкова оцінка				Ідентифікує види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]				Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]				Підсумкова оцінка				Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]				Оцінює використання матеріалів [ТЕО 3.2]				Підсумкова оцінка				Організовує власну діяльність у побуті [ТЕО 4.1]				Вирішує практичні завдання в побуті [ТЕО 4.2]				Підсумкова оцінка																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
																										Початковий (1-3 бали)				Середній (4-6 бали)				Достатній (7-9 бали)				Високий (10-12 бали)				Початковий (1-3 бали)				Середній (4-6 бали)				Достатній (7-9 бали)				Високий (10-12 бали)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Список учнів/учениць																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
№ з.п.		Прізвище та ім'я учня																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
2																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
3																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
4																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		ТЕО 1																								ТЕО 2		ТЕО 3		ТЕО 4		1 семестр		2 семестр, РІЧНА		Самооцінка		Підсумкова оціні ...																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																</	

Бланк оцінювання 1-го обов'язкового результату навчання

Група результатів 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1]				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
Проектує виріб [ТЕО 1.1]	Уривчастими фразами формулює свої думки, неохоче працює в групі. Виконує завдання з проєктування об'єкта праці за зразком та під керівництвом учителя	Застосовує у проєктуванні інформацію, отриману від учителя. Співпрацює в групі, виконує проєктні завдання під контролем учителя	Аналізує потрібну інформацію з різних джерел, використовує її для реалізації власного проєктного задуму. Конструктивно співпрацює в групі, вчасно виконує спільно поставлені проєктні завдання	Оцінює та застосовує самостійно знайдену інформацію для реалізації проєктного задуму за визначеними критеріями. Прогнозує наслідки проєктного задуму. Організовує роботу в групі, аргументовано реалізовує власні ідеї
Оцінка				
Виготовляє проєктований виріб за визначеною технологічною послідовністю [ТЕО 1.2]	Виконує технологічні операції під контролем вчителя. Не враховує раціональне розмічання деталей виробу на матеріалі	Виконує технологічні операції, допускаючи значні помилки. У розмічанні деталей виробу на матеріалі допускає помилки	Виконує технологічні операції, допускаючи незначні помилки. Раціонально розмічає деталі виробу на матеріалі	Виконує якісно технологічні операції, удосконалює технологію, допомагає однокласникам. Раціонально розмічає деталі виробу на матеріалі, творчо добирає способи розмічання
Оцінка				
Оцінює і презентує результати проєктно-технологічної діяльності [ТЕО 1.3]	Матеріали для портфоліо не збирає. Оцінює власні результати навчання необ'єктивно, відмовляється презентувати результати проєкту	Матеріали портфоліо зібрані не за всіма етапами проєкту. Оцінює і презентує власні результати навчання усно і з допомогою вчителя	Аналізує й упорядковує матеріали особистого портфоліо самостійно. Оцінює і презентує результати навчання у зручний спосіб з використанням цифрових пристроїв	Аналізує й оцінює ефективність упорядкованих матеріалів портфоліо. Презентує результати навчання, активно взаємодіючи з іншими, зокрема в цифрових середовищах
Оцінка				
Підсумкова оцінка				
TEO 1 TEO 2 TEO 3 TEO 4 1 семестр 2 семестр, РІЧНА Самооцінка Підсумкова оцін...				

Бланк оцінювання 2-го обов'язкового результату навчання

А	В	С	Д	Е
Група результатів 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва (ДУМ) [ТЕО 2]				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
Ідентифікує види декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.1]	Розпізнає та частково відтворює інформацію про види ДУМ, отриману від учителя	Розрізняє та обговорює ознаки ДУМ на основі джерел інформації, запропонованих учителем	Ідентифікує ознаки ДУМ свого етнографічного регіону. Поширює опрацьовану інформацію про ДУМ та етностиль, зокрема в цифровому середовищі	Аналізує та оцінює інформацію про ДУМ, ідентифікує себе носієм української культури. Створює та поширює презентацію про ДУМ в реальному і цифровому середовищах
Оцінка				
Застосовує технології декоративно-ужиткового мистецтва [ТЕО 2.2]	Застосовує технології ДУМ під керівництвом та з допомогою вчителя. Ігнорує правила роботи в групі	Застосовує технології ДУМ за готовими зразками, інструкціями з допомогою учителя. Виконує завдання групи, відповідно до розподілених обов'язків	Застосовує технології ДУМ у створенні продуктів з елементами власних ідей і розробок та з використанням цифрових пристроїв. Визначає завдання в груповій роботі, конструктивно співпрацює з іншими	Продуктує творчі ідеї у застосуванні технологій ДУМ для створення продуктів в етностилі. Конструктивно й толерантно взаємодіє у групі, прогнозує можливі наслідки застосування технологій ДУМ
Оцінка				
Підсумкова оцінка				

Бланк оцінювання 3-го обов'язкового результату навчання

A	B	C	D	E
Група результатів 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу [ТЕО 3]				
Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)	В – високий (10–12 б.)
Критерії				
Визначає ризики впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища [ТЕО 3.1]	Відтворює інформацію про екологічні ризики, доцільність використання екологічних матеріалів у реалізації нових проєктів з допомогою вчителя	Відтворює надану інформацію про екологічні ризики. Пояснює доцільність використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів, у реалізації нових проєктів	Аналізує, обговорює та презентує інформацію про екологічні ризики, співпрацюючи з іншими. Доводить переваги використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів	Аргументовано продукує ідеї щодо зниження екологічних ризиків для покращення життя та конструктивно обговорює їх з іншими. Оцінює вичерпність природних ресурсів та переваги використання екологічних, зокрема вторинних матеріальних ресурсів у реалізації нових проєктів
Оцінка				
Ощадно використовує матеріали [ТЕО 3.2]	Виготовляє вироби, неощадно використовуючи матеріали. Відтворює інформацію про способи мінімізації утворення відходів	Ощадно застосовує технології обробки матеріалів під керівництвом учителя. Пояснює інформацію про способи мінімізації утворення відходів	Створює вироби з урахуванням екологічних властивостей матеріалів, зокрема й вторинних. Пропонує способи мінімізації утворення відходів, розв'язання проблем їх утилізації	Самостійно визначає способи ощадного використання матеріалів, їх екологічних властивостей під час створення виробів. Рационально замінює конструкцію, матеріали. Обґрунтовано пояснює власну модель збалансованої споживацької та екологічної поведінки
Оцінка				
Підсумкова оцінка				
TEO 1	TEO 2	TEO 3	TEO 4	1 семестр
2 семестр, РІЧНА				
Самооцінка				
Підсумкова оці ...				

Бланк оцінювання 4-го обов'язкового результату навчання*

A	B	C	D	E
1	Група результатів 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб [ТЕО 4]			
2				
3	Рівні	П – початковий (1–3 б.)	С – середній (4–6 б.)	Д – достатній (7–9 б.)
4	Критерії			
5	Організовує власну діяльність у побуті [ТЕО 4.1]	Розпізнає існуючі потреби в побуті за допомогою вчителя, уникає спілкування щодо організації їх практичного вирішення	Визначає та організовує вирішення наявних потреб за вказівкою і контролем учителя, підтримує спілкування з іншими	Аналізує значущість спільно виявлених потреб для покращення побуту та організовує власну діяльність щодо їх вирішення, активно співпрацюючи з іншими
6				
7	Оцінка			
8	Вирішує практичні завдання в побуті [ТЕО 4.2]	Виконує частину практичних робіт у побуті за зразком і допомогою дорослих, припускається помилок. Розпізнає види побутової техніки за її призначенням	Виконує практичні роботи в побуті з допомогою дорослих. Пояснює призначення та алгоритм використання побутової техніки для виконання практичних завдань	Виконує практичні роботи в побуті самостійно. Порівнює технічні характеристики побутової техніки для правильного її вибору. Застосовує побутову техніку для виконання практичних завдань
9	Оцінка			
10	Підсумкова оцінка			
11				
12				
TEO 1	TEO 2	TEO 3	TEO 4	1 семестр
2 семестр, РІЧНА				
Самооцінка				
Підсумкова оці ...				

* Усі опції критеріально-оцінної технології розташовані внизу електронної таблиці Excel

(<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1Im45diQoq6DKmh8evBJ6YilGg2vphRxX/edit?gid=739635284#gid=739635284>)

Додаток 3. Компоненти обов'язкових результатів навчання учнів/учениць

У Державному стандарті обов'язкові результати навчання учнів позначено індексами. Розберемося, як він розшифровується на прикладі індекса 9 ТЕО 1.2.1-2:

- перша цифра вказує на порядковий номер року навчання, на завершення якого очікується досягнення результату навчання (9 клас);
 - скорочений буквенний запис означає освітню галузь (ТЕО – технологічна освітня галузь).
- Цифри після буквеного запису означають номер:
- групи споріднених результатів навчання (1);
 - загальних результатів навчання учнів/учениць, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі (2);
 - конкретних результатів навчання учнів/учениць, що визначають їхній навчальний прогрес за освітніми циклами (1);
 - орієнтир для оцінювання, на основі якого визначається рівень досягнення учнями результатів навчання (2).

Отже, досягнення обов'язкових результатів навчання учнів/учениць базового циклу у технологічній освітній галузі очікується по завершенню 9 класу.

Орієнтири для оцінювання результатів навчання учнів/учениць у технологічній освітній галузі

Технологічна освітня галузь включає 4 групи споріднених результатів навчання, а саме:

1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності.

У цій групі компетентнісний потенціал галузі реалізується через такі загальні результати навчання учнів/учениць:

1.1. Проектування особистісного і соціально значущого виробу.

Навчальний прогрес характеризується тим, що учні вміють генерувати та обґрунтовувати творчу ідею або виявлену проблему та обирати об'єкт проектування, формулювати мету власної/спільної проектно-технологічної діяльності і розробляти стратегію її досягнення, здійснювати маркетингові дослідження, художнє та технічне конструювання виробу, обґрунтовувати добір матеріалів і розраховувати їх кількість і вартість, а також самостійно визначати види та послідовність технологічних операцій та індивідуальний план реалізації проектного виробу.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- пошук, відбір та оцінювання актуальної інформації для виявлення творчого задуму (проблеми), визначення достовірності джерел;
- спільне обговорення з іншими особами наявні особистісно та соціально важливі проблеми для розв'язання їх у проекті;
- аргументоване доведення важливості майбутнього проекту відповідно до власних інтересів і прогнозування його позитивного впливу на власний бюджет (родини, громади);
- відображення ідеї або проблеми у формулюванні мети власної або спільної проектно-технологічної діяльності;
- визначення завдання проекту (самостійно або в співпраці з іншими особами), проведення моніторингу стосовно можливих способів розв'язання завдань проекту;
- прогнозування ймовірних труднощів у проекті та вибір способів їх подолання;
- визначення етапів проектно-технологічної діяльності і відповідної структури проектно-технологічної теки;
- обґрунтоване застосування цифрових пристроїв на різних етапах проектно-технологічної діяльності (пошук, аналіз і використання інформації, презентація проекту тощо);
- здійснення маркетингових досліджень з метою розроблення дизайн-проекту;
- збір актуальної інформації з різних джерел про об'єкт проектування, її аналіз та упорядкування;
- оцінювання ризиків і приймання рішення щодо завдань проекту на основі результатів маркетингових досліджень;

- обговорення та рефлексія результатів маркетингових досліджень через доступні форми презентації;
- застосування методів проектування до запланованого об'єкта, обговорення ідей та конструктивна взаємодія з іншими особами;
- розробка моделі об'єкта проектування, аналізуючи різні стилі дизайну;
- здійснення художнього конструювання виробу з застосуванням принципів і засобів дизайну;
- визначення можливостей графічних редакторів для художнього конструювання виробу, за потреби їх застосування;
- оцінювання власних чи спільних результатів художнього конструювання виробу за визначеними критеріями;
- здійснення технічного конструювання об'єкта проектування від його компоновки до виконання креслень, ескізу тощо;
- аргументація вибору способу побудови зображення, кількість проекцій тощо;
- читання та пояснення або переказ власними словами графічних зображень;
- читання графічних зображень і відтворення прочитаного як алгоритму власних дій з виготовлення виробу і навпаки, за потреби внесення змін під час виготовлення виробу до графічних зображень відповідно до внесених змін у роботі;
- обґрунтування конструкції об'єкта проектування через добір матеріалів, методів їх обробки, обрахунку витрат на виготовлення виробу тощо;
- аргументоване внесення змін до конструкції чи конструктивних елементів виробу, зміна конструкційних матеріалів (у разі потреби);
- застосування за потреби комп'ютерного середовища в процесі конструювання;
- характеристика видів технологічних операцій та їх аргументований для виготовлення виробу;
- визначення послідовності технологічних операцій для виготовлення проєктованого виробу;
- обґрунтування технології виготовлення виробу з використанням принципів промислового дизайну;
- оцінювання запланованої роботи, прогнозування ймовірних перешкод;
- створення індивідуального плану технології виготовлення виробу, застосування (у разі потреби) цифрових пристроїв і графічних редакторів.

1.2. Виготовлення проєктованого виробу за визначеною технологічною послідовністю.

Держстандартом визначено, що учні/учениці мають навчитися самостійно організовувати роботу для виготовлення проєктованого виробу за визначеною послідовністю, застосовувати технології обробки різних матеріалів та розраховувати час на виготовлення проєктованого виробу, оцінювати ризики, а також керувати емоціями й конструктивно взаємодіяти з іншими особами.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- самостійна організація та планування роботи з виготовлення проєктованого виробу за наперед визначеною послідовністю;
- читання з розумінням змісту технологічної документації і відтворення виробу;
- піклування про власне здоров'я і безпеку інших осіб під час налагодження та використання ручних і механізованих знарядь праці;
- доцільне використання інструментів, пристосувань, механізованих знарядь праці;
- дотримання правил безпеки праці та санітарних норм;
- застосування необхідних знань природничих наук у технологічній діяльності;
- виготовлення спроектованого виробу згідно з індивідуальним планом, за потреби обґрунтоване внесення змін до конструкції об'єкта проектування на кресленнях, ескізах;
- доцільний розподіл часу на виконання кожної технологічної операції, індивідуального плану;
- оцінювання ризиків, пов'язаних із виготовленням виробу, аргументоване внесення незапланованих конструктивних змін;
- у разі потреби коригування та удосконалення технології виготовлення виробу шляхом використання відповідних способів і технологічних або технічних прийомів роботи;
- виявлення позитивних особистісних якостей під час виготовлення виробу;

- співпраця з іншими особами під час реалізації власного/спільного проєкту;
- участь у розподілі та виконанні обов'язків під час роботи над спільним проєктом;
- відповідальність за власний чи спільний результат;
- допомога іншим особам у виготовленні виробу (за потреби).

1.3. Оцінка та презентація результатів проєктно-технологічної діяльності.

До конкретних результатів навчання учнів відноситься вміння учнів/учениць оцінювати процес і результати власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності на основі визначених критеріїв, використання різних форм і засобів для презентації результатів, визнання успіхів і недоліків на кожному етапі, захист та цінування власних чи спільних досягнень.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- оцінювання ефективності власного чи спільного процесу проєктно-технологічної діяльності через аналіз одержаних результатів, обговорення і аргументація власної позиції;
- внесення обґрунтованих змін до готового об'єкта проєктування (у разі потреби);
- здійснення рефлексії власної діяльності, зокрема, визначення власних здібностей, які дали змогу реалізувати проєкт;
- усвідомлене застосування нових знань та вмінь, набутих в проєкті;
- визначення недоліків у власних знаннях (уміннях) та способів їх усунення;
- розрізнення та вибір форм і засобів презентації результатів проєктно-технологічної діяльності;
- аналіз власного досвіду роботи в проєкті та вибір найкращих досягнень цієї діяльності для презентації;
- презентація та обговорення результатів власної чи спільної проєктно-технологічної діяльності;
- застосування однієї зі стратегій публічного виступу, долаючи ймовірне хвилювання;
- аналіз і оцінювання доказовості та ваги аргументів у власних чи чужих твердженнях і судженнях;
- врахування у власній діяльності прав інтелектуальної власності розробників, раціоналізаторів, винахідників, інших осіб, усвідомлена відповідальність за порушення цих прав;
- застосування у разі потреби цифрових пристроїв та інформаційного середовища для презентації і поширення результатів власної проєктно-технологічної діяльності;
- аналіз набутого досвіду проєктно-технологічної діяльності, зіставлення його з власними мотивами, інтересами, можливостями та професійними намірами;
- обговорення з іншими особами способів підвищення результативності власної проєктно-технологічної діяльності.

2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

У цій групі компетентнісний потенціал галузі реалізується через такі загальні результати навчання учнів/учениць:

2.1. Ідентифікація видів декоративно-ужиткового мистецтва.

Передбачається, що у ході базового циклу навчання учні навчаться аналізувати традиції та сучасні тенденції в декоративно-ужитковому мистецтві, ідентифікувати та порівнювати ознаки різних видів декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України й визначати себе учасником творення культури рідного народу через власноруч створені вироби декоративно-ужиткового мистецтва.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- характеристика декоративно-ужиткового мистецтва та ремесла як окремого напряму дизайну;
- розрізнення автентичних творів, стилізованих виробів, виробів в етностилі, науково інтерпретуючи власні знання;
- формулювання власних суджень на основі культурологічної інформації про декоративно-ужиткове мистецтво з різних джерел, зокрема інформаційних, та її доцільне застосування в реалізації власних проєктів;

- розпізнавання етностилю у різних видах дизайну (одягу, середовища, графіки, промислового тощо);
- визначення ознак декоративно-ужиткового мистецтва за етнографічними регіонами України;
- долучення до громадських заходів, проєктів із створення і популяризації творів декоративно-ужиткового мистецтва своєї громади (краю, країни) та мистецтва європейської культурної спадщини;
- вивчення історії розвитку традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва як основи пізнання себе, народної культури і створення сучасних виробів в етностилі;
- ідентифікація себе носієм культури свого народу, усвідомлення своєї приналежності до українського народу через дослідження і вивчення його трудових традицій, народних звичаїв та іншої культурологічної інформації, у змісті технік і технологій декоративно-ужиткового мистецтва;
- застосування інформації з творів декоративного мистецтва для створення виробу;
- аргументоване використання декоративних елементів під час художнього конструювання виробу, усвідомлений пошук нових варіантів (версій) стилізації виробу.

2.2. Застосування технологій декоративно-ужиткового мистецтва.

Конкретним результатом навчання є вміння учнів/учениць ефективно використовувати технології декоративно-ужиткового мистецтва у створенні предметного середовища в етностилі.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- створення виробу в етностилі (самостійно або спільно з іншими особами);
- добір та застосування методів проєктування у створенні предметного середовища в етностилі;
- стилізація виробу технологіями декоративно-ужиткового мистецтва, техніками художнього оздоблення з урахуванням функційних і естетичних вимог до об'єкта проєктування;
- виявлення підприємливості через вивчення попиту споживачів у створених виробах з використанням технік декоративно-ужиткового мистецтва;
- використання цифрових пристроїв для рекламування і реалізації створених виробів в етностилі.

3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

У цій групі компетентнісний потенціал галузі реалізується через такі загальні результати навчання учнів/учениць:

3.1. Визначення ризиків впливу сучасних матеріалів, техніки і технологій для навколишнього середовища.

Держстандартом передбачено, що учні/учениці мають навчитися організовувати самостійну пошукову роботу, оцінювати екологічні ризики технічного прогресу і залишкового забруднення, доцільно використовувати матеріали і побутові продукти для формування якісного життєвого простору та самостійно визначати способи вдосконалення об'єкта проєктування.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- використання інформаційних джерел і логічне обґрунтування ролі науки, технологій для сталого (збалансованого) розвитку;
- обґрунтування взаємозв'язку розвитку науки, техніки, технологій і збереження природи;
- обговорення та прогнозування екологічних ризиків, ризиків інноваційних технологій для здоров'я людини і навколишнього середовища;
- наведення аргументованих рекомендації щодо зниження екологічних ризиків для здоров'я людини та навколишнього середовища, зокрема під час реалізації нових проєктів;
- характеристика новітніх матеріалів і технік, визначення їхніх вартісних показників, обґрунтування їх використання у проєкті;
- проєктування власного життєвого простору з доцільним використанням екологічних матеріалів і побутових продуктів;
- пропонування рецептів побутових продуктів без вмісту шкідливих речовин, спираючись на наукові дані;
- створення екологічних виробів із урахуванням гігієнічних властивостей матеріалів;

- добір матеріалів для виготовлення виробу з урахуванням інформації про них із маркування, штрихових кодів, товарних знаків тощо;
- раціональна заміна матеріалів, обґрунтована зміна конструкції виробу відповідно до розрахованих витрат.

3.2. Ощадне використання матеріалів.

Конкретними результатами навчання учнів/учениць визначено вміння проводити самостійну пошукову роботу з дослідження проблем утилізації відходів і повторного використання матеріальних ресурсів, зокрема через виконання STEM-проектів, ощадно використовувати широкого спектру матеріалів для реалізації власних задумів.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- обґрунтування доцільності відповідальної споживчої поведінки та екологічного виробництва із застосуванням інформаційних джерел;
- моделювання власної споживчої поведінки, способів зменшення навантаження на екосистему;
- пропонування способів мінімізації утворення відходів, проблем їх утилізації на основі опрацьованої інформації;
- виконання інноваційних проектів, STEM-проектів, які передбачають дослідження, та пов'язані з використанням вторинних ресурсів, побутових відходів;
- аргументоване пояснення доцільності обраних матеріалів, раціональності їх використання у реалізації нових проектів;
- аналіз власного екологічного сліду у природі;
- обґрунтоване пояснення власної моделі збалансованої споживацької та екологічної поведінки;
- характеристика комплексу різнопланових дій і використання спектра матеріалів, які забезпечують сталий (збалансований) розвиток.

4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб

У цій групі компетентнісний потенціал галузі реалізується через такі загальні результати навчання учнів/учениць:

4.1. Організація власної діяльності у побуті.

Передбачається, що у ході базового циклу навчання учні/учениці навчатися оперувати інформацією та пропонувати ідеї для організації або створення власного чи спільного побуту, облаштовувати життєвий простір у побуті, формувати власний стиль з урахуванням індивідуальних інтересів та аналізувати інформацію про професії з різних джерел.

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- визначення власних потреб та потреб інших осіб стосовно організації побуту;
- оцінювання естетичності та функціональності організації власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища;
- здійснення пошуку та опрацювання інформації для генерування ідей облаштування власного чи спільного життєвого простору, предметного середовища, організації побуту;
- пояснення принципів облаштування життєвого простору відповідно до вимог дизайну;
- застосування художніх засобів дизайну в проектуванні власного життєвого простору;
- оцінювання результатів проектування власного життєвого простору відповідно до вимог дизайну;
- висловлення суджень про тенденції розвитку дизайну XXI століття;
- реалізація проекту у власному життєвому просторі з використанням різних конструкційних матеріалів, методів і засобів дизайну;
- орієнтація в сучасних стилях для облаштування життєвого простору, власних потреб;
- визначення індивідуальних характеристик і врахування їх у процесі вибору власного стилю;
- характеристика та оцінювання власного стилю;
- критичний аналіз думки інших осіб стосовно створення власного стилю;
- презентація результатів проекту через різні комунікаційні канали, засоби презентації, зокрема з використанням цифрових пристроїв;

- вивчення короткострокового та довгострокового прогнозування попиту на ринку праці на локальному (місцевому) рівні;
- опис компетентностей, актуальних для власних життєвих інтересів, потреб та глобальних викликів суспільства;
- рефлексія та проектування бачення власної життєвої стратегії, успішної кар'єри.

4.2. Вирішення практичних завдань в побуті.

До конкретних результатів навчання відносяться вміння учнів/учениць оперувати інформацією про побутову техніку з використанням інструкцій/схем, прогнозувати ризики неправильного використання технічного обладнання, застосовувати різні види техніки як засіб покращення власного життєвого середовища та дотримуватись правил безпечної організації власної навчально-пізнавальної та проектно-технологічної діяльності

Орієнтирами для оцінювання результатів навчання є сформованість таких знань, умінь та навичок школярів:

- читання та застосування інструкцій, схем з будови та принципу дії побутової техніки, визначення у їх змісті зайвої інформації;
- знаходження прихованої інформації у змісті інструкцій і схем та ідентифікація її як корисної для практичного та безпечного використання побутової техніки;
- застосування побутової техніки для догляду за предметами побуту, одягом, взуттям тощо;
- вдосконалення технічних пристроїв або інших предметів побуту за потреби;
- здійснення безпечного самообслуговування у побуті;
- розпізнавання дезінформації, маніпулювань, зокрема в рекламі;
- інтерпретація природничо-наукових знань у зв'язку із практичним використанням побутової техніки, у тому числі із здатністю дбати про власну безпеку та безпеку інших осіб;
- ощадне та безпечне застосування побутової техніки для вирішення практичних завдань;
- характеристика різних видів побутових пристроїв у зв'язку з ощадливим використанням природних ресурсів як провідного чинника збалансованого розвитку суспільства.

Використані джерела

1. Державний стандарт базової середньої освіти: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. Оприлюднено на сайті Кабінету Міністрів.
2. Мачача Т. С. Формувальне оцінювання як основа структурування підручників «Технології» для базової середньої освіти. *Проблеми сучасного підручника* (32). 2024. С. 105–121. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741730/1/%D0%9C%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%87%D0%B0_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_document-15.pdf
4. Модельна навчальна програма. Технології. 7–9 кл. (2023) / Мачача Т. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736583/1/Tekhnolohiyi.7-9.kl.Machacha.14.08.2023.pdf>
5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» № 1093 від 02.08.2024 р. https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia?fbclid=IwY2xjawEhNsRleHRuA2FlbQIxMAABHRfBxP-aC6FzgcccAGmcLkIGKKzt1lBg8VWaegAvfHStc8F-l356ljuSDVw_aem_9KBtR1ObSw5cZE0yCIFHCg
6. Типова освітня програма для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти. Затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024. № 1120. <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>
7. Особливості реалізації змісту технологічної освітньої галузі в 7 класах базової середньої освіти. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742317/1/%D0%9C%D0%B0%D1%87%D0%B0%D1%87%D0%B0_Zahalno-serednia-osvita5-147-171.pdf?fbclid=IwY2xjawFGgl5leHRuA2FlbQIxMAABHTNgJzpPdQORiGL73TLVKkxG2jlQfkUMzuHmgKLLI8DUOhRUnVrXA6cV6A_aem_pZb3dapakWje9X2mIaPbFw
7. Навчальна програма «Технології. 7 клас» для закладів загальної середньої освіти (авторка Мачача Тетяна). <https://www.facebook.com/share/p/gp976RpBygfDPmNL/>

